

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

عنوان درس: اصول طراحی و کاربرد رسانه ها

کد درس: ۳۹۷۶۷۴

نوع و تعداد واحد^۱: ۳ واحد نظری و عملی (۱,۵ واحد تئوری، ۱,۵ واحد عملی)

نام مسؤؤل درس: منیژه هوشمندجا

مدرس/ مدرسان: منیژه هوشمندجا

پیش‌نیاز/ هم‌زمان:

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی در علوم پزشکی

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: تکنولوژی آموزشی

محل کار: دانشگاه علوم پزشکی هوشمند

تلفن تماس: ۰۹۱۶۸۷۲۷۵۳۰ ۰۹۱۲۰۷۰۵۳۱۶

نشانی پست الکترونیک: hoshmand.66@gmail.com

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

رسانه‌های آموزشی پدیده‌ی تازه و جدیدی نیست، بلکه از ابتدای زندگی اجتماعی در میان افراد وجود داشته است؛ زیرا انسان‌های اولیه پیش از آنکه با خط و نگارش آشنا شوند، برای بیان و ثبت احساسات درونی خود از تصاویر ساده استفاده می‌کردند. این شیوه ارتباطی، به تدریج به خط تصویری و سپس خط نوشتاری مبدل شد؛ یعنی همان خطی که هم اکنون در ارتباطات ما نیز جاری است. با پیدایش صنعت چاپ، پویایی و گسترش دانش بشری پایه‌گذاری گردید. تهیه کتاب، نشریه و سایر مواد نوشتاری و استفاده از آنها در آموزش از دستاورد این اختراع بود. پس از آن برخی رسانه‌های آموزشی دیگر مانند نقشه، کره جغرافیایی، چارت و... به تدریج به وجود آمد و آموزش‌های سمعی و بصری گسترش بیشتری یافت. در دهه ۱۹۳۰ میلادی تعدادی رسانه‌های آموزشی دیگر مانند، پروژکتور، اسلاید، رادیو، گرمافون، فیلم و... به رسانه‌های آموزشی اضافه گردید. گفتنی است جنگ جهانی دوم نیز در تکامل ابزارها و رسانه‌های آموزشی تأثیر به‌سزایی داشت. اصلی‌ترین هدف در استفاده از رسانه‌های آموزشی، بالا بردن کیفیت آموزش از طریق افزایش انگیزه فراگیران به منظور مشارکت فعال آنان در امر یادگیری است. به بیان روشن‌تر، رسانه‌های آموزشی تلاش می‌کنند حواس پنج‌گانه فراگیران را با آموزش درگیر سازند.

این درس به صورت ترکیبی ارائه خواهد شد. مباحث تئوری در قالب محتوای الکترونیکی به صورت هفتگی در سامانه نوید قرار خواهند گرفت. مباحث عملی که شامل آموزش نرم‌افزار به منظور تولید رسانه آموزشی است، از طریق کلاس مجازی تعریف و ارائه خواهند شد. تکالیفی از مباحث تئوری و انجام پروژه از نرم‌افزارهای ارائه شده در طول ترم ارائه خواهد شد. در پایان ترم نیز آزمون کتبی و یک پروژه نهایی خواهید داشت.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

اهداف دانشی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- ✓ رسانه آموزشی را تعریف کند.
- ✓ عناصر انتخاب رسانه را نام برده و توضیح دهد.
- ✓ انواع نظام‌های رسانه‌ای آموزشی را شرح دهد.
- ✓ مبانی روانشناختی استفاده از رسانه‌ها را در آموزش را توضیح دهد.
- ✓ ارتباط‌گرایی را به عنوان نظریه یادگیری در عصر دیجیتال توضیح دهد.
- ✓ انواع رسانه‌ها را نام ببرد.
- ✓ رسانه‌های آموزشی در عصر دیجیتال را نام برده و توضیح دهد.

- ✓ اصول طراحی پیامهای آموزشی را شرح دهد.
- ✓ نقش رسانه ها در آموزش علوم پزشکی را توضیح دهد.
- ✓ اصول طراحی انواع رسانه های آموزشی را تدوین کند.

اهداف مهارتی

- ✓ اصول طراحی رسانه های آموزشی را در پروژه های خود به کار گیرد.
- ✓ با استفاده از هر کدام از نرم افزارهای معرفی شده در طول ترم، یک رسانه آموزشی تولید کند.

رویکرد آموزشی^۱:

- مجازی^۲
- حضوری
- ترکیبی^۳

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید.

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- کلاس وارونه
- روش نمایشی

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱	معارفه و ارائه فرایند کلاس و درس	همزمان-مجازی	-	دکتر منیژه هوشمندجا
۲	کلیات رسانه های آموزشی	محتوای الکترونیکی/سخنرانی	تکلیف شماره ۱-پاسخ به سؤال براساس محتوای مربوطه	دکتر منیژه هوشمندجا
۳	رسانه های دیداری-بخش اول	محتوای الکترونیکی/سخنرانی	تکلیف شماره ۲-	دکتر منیژه هوشمندجا
۴	رسانه های دیداری-بخش دوم	محتوای الکترونیکی/سخنرانی	پاسخ به سؤال براساس محتوای مربوطه	دکتر منیژه هوشمندجا
۵	رسانه های شنیداری	محتوای الکترونیکی/سخنرانی	تکلیف شماره ۳-	دکتر منیژه هوشمندجا
۶	رسانه های دیداری-شنیداری	محتوای الکترونیکی/سخنرانی	پاسخ به سؤال براساس محتوای مربوطه	دکتر منیژه هوشمندجا
۷	آموزش نرم افزار Camtasia	همزمان-مجازی/روش نمایشی	انجام یک پروژه	دکتر منیژه هوشمندجا
۸	رسانه های چندحسی	محتوای الکترونیکی/سخنرانی	-	دکتر منیژه هوشمندجا
۹	رسانه های آموزشی در عصر دیجیتال	محتوای الکترونیکی/سخنرانی	تکلیف شماره ۴- پاسخ به سؤال براساس محتوای مربوطه	دکتر منیژه هوشمندجا

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱۰	آموزش نرم افزار Ispring/Storyline	همزمان - مجازی/روش نمایشی	ایجاد یک پروژه	دکتر منیژه هوشمندجا
۱۱	اصول طراحی رسانه های آموزشی	محتوای الکترونیکی/سخنرانی	-	دکتر منیژه هوشمندجا
۱۲	نظریه ارتباط گرایي به عنوان نظریه یادگیری در عصر دیجیتال	محتوای الکترونیکی/سخنرانی	-	دکتر منیژه هوشمندجا
۱۳	پرسش و پاسخ و رفع اشکال	حضوری	-	دکتر منیژه هوشمندجا
۱۴				
۱۵				
۱۶				
۱۷				

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است (وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس):

انتظار می‌رود دانشجویان بر طبق زمانبندیهای تنظیم شده، منابع و محتواها را مطالعه کرده، تکالیف و فعالیتهای یادگیری را در موعد مقرر انجام دهند. بعد از اتمام مهلت هر تکلیف، فیدبک‌ها به هر کدام از دانشجوها ارائه‌ خواهد شد.

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی):^۱ تکوینی: انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در کلاس درس (۲ نمره)

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

۲. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

✓ **ارزیابی تکوینی (سازنده):**^۲ ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف ارزیابی بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود. نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ **ارزیابی تراکمی (پایانی):**^۲ ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «چهارگزینه‌ای» و «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های

- ذکر روش ارزیابی دانشجو: پایان ترم (کتبی)-انجام پروژه (بخش عملی)
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو: در جدول زیر آورده شده است:

نوع ارزشیابی	بارم بندی
آزمون پایان ترم (کتبی)	۱۰ نمره
انجام پروژه با نرم افزارهای کار شده در طول ترم	۸ نمره
مشارکت و انجام تکالیف مباحث تئوری	۲ نمره

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

- امیرتیموری، محمد حسن (۱۳۹۵). رسانه‌ها و محیط‌های آموزشی، تهران: سمت- فصول ۱ تا ۷
- اسکندری، حسین. (۱۳۹۱). نظریه و عمل رسانه‌های آموزشی در عصر دیجیتال. تهران: سمت- فصل ۷

ب) مقالات:

ج) محتوای الکترونیکی: تمام مباحث تئوری به صورت اسلاید همزمان شده با صدا به صورت الکترونیکی در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد.

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و، آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE^۲. OSLE^۲ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۲ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS^۲، لاگ‌بوک^۲، کارپوشه (پورت فولیو)^۲، ارزیابی ۳۶۰ درجه^۲ و باشد.